

מבוא לטופולוגיה - תרגיל בית 1

פתרון בעיה 1

נוכיח את השקילות הטענות על ידי השרשרת הלוגית: $(2 \Leftrightarrow (4 \Leftrightarrow (3 \Leftrightarrow (1 \Leftrightarrow (2$).

$$x \in B \Leftrightarrow x \in A \wedge x \in B \stackrel{(2)}{\Leftrightarrow} x \in A \quad (1 \Leftrightarrow (2)$$

$$\stackrel{(3)}{\Leftrightarrow} (1)$$

לפי הגדרת האיחוד. $x \in A \cup B \Leftrightarrow x \in B : A \cup B \supseteq B$
 $x \in A \vee x \in B \Leftrightarrow x \in A \cup B : B \supseteq A \cup B$
 אם $x \in B$ - אז לפי (1), $x \in A$ הכל הוכח.

$$x \in A^c \Leftrightarrow x \notin A \stackrel{(3)}{\Leftrightarrow} x \notin B \Leftrightarrow x \in B^c \quad (4 \Leftrightarrow (3)$$

$$\stackrel{(2)}{\Leftrightarrow} (4)$$

$A \cap B \supseteq A$: יהיה $x \in A$
 אם $x \in B$, אז $x \in A \wedge x \in B$
 אם $x \notin B$ אז $x \in B^c \stackrel{(4)}{\Leftrightarrow} x \in A^c$ סתירה.
 $A \cap B \subseteq A$: לפי הגדרת החיתוך: $x \in A \wedge x \in B \Leftrightarrow x \in A$

פתרון בעיה 2

הוכחה:

\Leftarrow . יהיה $E = \{e\}$. אז לכל $f: A \rightarrow E$, כאשר $\emptyset \neq A$ ולכל $x \in A$, הפונקציה בהכרח תינתן על ידי שוויון: $f(x) = e$.

\Rightarrow . נניח שלכל קבוצה $\emptyset \neq A$ קיימת רק פונקציה אחת $f: A \rightarrow E$. הקבוצה E בהחרח לא ריקה כי לאיברים של A קיימות תמונות.

יהיו (בשלילה) קיימים איברים $a, b \in E$ ו- $a \neq b$. אם ניקח איבר $x_0 \in A$ ונגדיר 2 פונקציות

$$f(x) = \begin{cases} a, & \text{אחרת} \\ b, & \text{if } x = x_0 \end{cases} \quad \text{מ-} A \text{-ל-} E: \quad g(x) = \begin{cases} a, & \text{אחרת} \\ b, & \text{if } x = x_0 \end{cases}$$

אז $f \neq g \Leftrightarrow f(x_0) \neq g(x_0)$ שסותר להנחה.

פתרון בעיה 3

א' תהי $f \circ g$ חח"ע. נניח בשלילה ש- g היא לא חח"ע. אזי קיימים $x, y \in A$ כך ש-
 $x \neq y$ ו- $g(x) = g(y)$. מכאן מקבלים:

$$f \circ g \Leftrightarrow f \circ g(x) = f \circ g(y) \Leftrightarrow f(g(x)) = f(g(y)) \Leftrightarrow f \circ g(y)$$

ב' תהי $f \circ g$ היא על ויהיה $y \in C$. אז קיים x :

$$f \circ g(x) = y, x \in A. \text{ אבל } f \circ g(x) = f(g(x)). \text{ לכן } f \text{ היא על.}$$

פתרון בעיה 4

א' \Leftarrow (הוכחה בשלילה). תהי $f: A \rightarrow B$ מצטמצמת משמאל ולא חח"ע.
 אז יהיו $x, y \in A$ כך ש- $x \neq y$ ו- $f(x) = f(y)$.
 נסתכל בקבוצה $\{c\} = C$ ונגדיר $g: C \rightarrow A$ ו- $h: C \rightarrow A$ כך ש- $g(c) = x$, $h(c) = y$.
 אז $f \circ g = f \circ h \Leftarrow f \circ g(c) = f(x) = f(y) = f \circ h(c) = f \circ h$ אבל $g \neq h$.

\Rightarrow תהיינה f, g, h פונקציות כך ש- $f: A \rightarrow B$ חח"ע, $g, h: C \rightarrow A$ ו- $f \circ g = f \circ h$.
 אם $c \in C$ אז $f \circ g(c) = f \circ h(c)$, זאת אומרת $f(g(c)) = f(h(c)) \xrightarrow{f^{-1}}$ $g(c) = h(c)$ לכן $g = h$.

ב' \Leftarrow (הוכחה בשלילה). תהי $f: A \rightarrow B$ מצטמצמת מימין ולא על. אז קיים איבר $b \in B$ כך ש- $b \notin f(A)$.
 נגדיר שתי פונקציות $g, h: \{0,1\} \rightarrow B$ כך ש- $g(0) = 1, g(1) = 0, h(0) = 1, h(1) = 0$.
 אז $f \circ g = f \circ h \equiv 1$ אבל $g \neq h$.

\Rightarrow תהיינה f, g, h פונקציות כך ש- $f: A \rightarrow B$ על, $g, h: B \rightarrow C$ ו- $g \circ f = h \circ f$.
 אם $b \in B$ אז (מכיוון ש- f על) קיים $a \in A$ כך ש- $f(a) = b$. אז $g(b) = g(f(a)) = g \circ f(a) = h \circ f(a) = h(f(a)) = h(b)$ אז $g = h$.

פתרון בעיה 5

נוכיח קודם למה: יהיו X, Y שתי תת-קבוצות של הקבוצה הבסיסית U . אזי
 $X = Y^c, Y = X^c \Leftrightarrow X \cap Y = \emptyset \wedge X \cup Y = U$
הוכחה: כל איבר של U שייך ל- X או ל- Y אבל לא לשניהן ביחד. לכן אם הוא שייך ל- X הוא לא שייך ל- Y ולכן שייך ל- Y^c . אם הוא שייך ל- Y הוא לא שייך ל- X ולכן שייך ל- X^c . הוכח. $Y = X^c$ מוכיחים בדיוק באותה דרך. ■ למה

א' מהגדרת המשלים $D \cap D^c = \emptyset \wedge D \cup D^c = B$. לפי נוסחאות ידעות מהכיטה:
 $A = f^{-1}(B) = f^{-1}(D \cup D^c) = f^{-1}(D) \cup f^{-1}(D^c)$
 $\emptyset = f^{-1}(\emptyset) = f^{-1}(D \cap D^c) = f^{-1}(D) \cap f^{-1}(D^c)$
 לכן מהלמה: $f^{-1}(D^c) = (f^{-1}(D))^c$ ■ א'

ב' \Leftarrow יהיה $f(X^c) = (f(X))^c$ לכל $X \subseteq A$ ונניח (בשלילה) ש-:
 (1) f היא פונקציה לא חח"ע. אז קיימים $x, y \in A$ כך ש- $x \neq y$ ו- $f(x) = f(y) = z$.
 נגדיר $X = \{x\}$. אז $f(X) = \{z\}$ ו- $f(X^c) = \{z\}$ אבל $f(X^c) \neq (f(X))^c = \emptyset$. סתירה להנחה.
 (2) f היא פונקציה לא על. תהי $X = A$. אז $f(X) = B$ ו- $f(X)^c = \emptyset$ אבל $f(A^c) = f(\emptyset) = \emptyset \neq \emptyset = f(X)^c$. סתירה להנחה.

\Rightarrow
 \Leftarrow יהיה $f(X^c) = (f(X))^c$ ונראה כי אחרת f אינה פונקציה לא חח"ע או לא על.
 נניח f אינה פונקציה לא חח"ע. אז קיים $x \in X$ ו- $x' \in X$ כך ש- $x \neq x'$ ו- $f(x) = f(x')$. אז $f(x) \in f(X)$ ו- $f(x') \in f(X)$ אבל $f(x) = f(x')$ ולכן $f(x) \in f(X)^c$ ו- $f(x) \in f(X)$ ו- $f(X) \cap f(X)^c \neq \emptyset$. סתירה להנחה.
 נניח f אינה פונקציה לא על. אז קיים $y \in B$ ו- $y \notin f(A)$. אז $y \in f(X^c)$ ו- $y \notin f(X)$ ולכן $y \in f(X) \cap f(X)^c$. סתירה להנחה. ■ ב'